

Het loopt **gesmeerd** 🥰
als je olie **recycleert**!

ACHTERGRONDINFORMATIE
VOOR DE LEERKRACHT

1. Wat is afvalolie?	4
2. Slecht beheer van afvalolie	5
3. Correct beheer van afvalolie	6
3.1. <i>Wat houdt correct beheer van afvalolie in?</i>	6
3.2. <i>Wat doet Valorlub?</i>	6
3.3. <i>Hoe en wanneer krijg je een premie?</i>	7
3.4. <i>Correct stockeren van afvalolie</i>	9
4. Belang van correct beheer van afvalolie	10
4.1. <i>Lineaire economie versus circulaire economie</i>	10
4.2. <i>Watervervuiling</i>	14
4.3. <i>Luchtvervuiling</i>	15
4.4. <i>Gezondheid</i>	16

CENTRALE VRAAG:

Wat doe je als bedrijf, organisatie of school wanneer je als bijproduct van je activiteiten afvalolie hebt, bijvoorbeeld door landbouwmachines, automechaniek, ...?

SLECHT BEHEER

= verbranden, in riool, waterleiding of bodem gieten, incorrect bewaren

Wat wordt hierover besproken in het pakket:

De gevolgen van slecht beheer:

- Lineaire economie
- Watervervuiling
- Luchtvervuiling
- Gezondheid

CORRECT BEHEER

= afvalolie laten ophalen door erkend ophaler, premie via Valorlub

Wat wordt hierover besproken in het pakket:

- Wat doet Valorlub?
- Hoe en wanneer krijg je een premie?
- Voordeel van recyclen afvalolie
- Circulaire economie
- Goede gewoontes

Heel deze bundel gaat over afvalolie. Maar wat is afvalolie?

Het betreft alle soorten minerale, synthetische, plantaardige of dierlijke **smeerolie of industriële olie die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor die oorspronkelijk bestemd was**: bijvoorbeeld gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën.

Bron: Aanvaardingsplichtconvenant afvalolie opgesteld door OVAM

Wanneer heb ik thuis afvalolie?

Dit kan voorkomen wanneer je zelf instaat voor het onderhoud van je wagen of grasmaaier. Breng deze afvalolie dan gratis naar het recyclagepark.

In deze bundel hebben we het verder alleen over professionele gebruikers die afvalolie als restproduct hebben.

Aardolie is de grondstof voor de smeerolie en industriële olie die we na gebruik afvalolie noemen.

Meer hierover in deel 4.1

In welke sectoren krijg je te maken met afvalolie?

In de garage-, transport- en landbouwsector en in de industrie waar gebruik wordt gemaakt van machines.

Dit educatief pakket gaat over hoe en waarom je ALS BEDRIJF, ORGANISATIE OF SCHOOL afvalolie correct moet beheren en laten verwerken.

+

Hoe en wanneer je hiervoor een PREMIË kan ontvangen.

Wat houdt slecht beheer van afvalolie in?

Verschillende bedrijven hebben afvalolie als restproduct en willen deze kwijt. In het verleden bestond de techniek en kennis nog niet om afvalolie te recyclen en te gebruiken in nieuwe producten. Hierdoor beheerden vele bedrijven hun afvalolie slecht en verwerkten ze dit op een manier die kwalijke **gevolgen had voor het milieu en de eigen gezondheid**. Voorbeelden hiervan: de olie **verbranden of in de waterleiding, riolering of op de bodem gieten**. Dit veroorzaakt al vanaf zeer kleine hoeveelheden problemen voor de leefomgeving. Een liter olie kan bijvoorbeeld al 1000 m² water bedekken en zo de zuurstofvoorziening voor het onderwaterleven gedurende meerdere jaren verhinderen zodat het water onleefbaar wordt.

De posters die je kon downloaden en de video's die je via de QR-code kan bekijken zijn voorbeelden van zo'n slecht beheer van afvalolie.

In het onderdeel **"4. Belang van correct beheer van afvalolie"** wordt meer verduidelijking gegeven over de redenen waarom afvalolie niet op de werkplaats zelf verwerkt mag worden.

3.1 Wat houdt correct beheer van afvalolie in?

Als bedrijf, organisatie of school doe je aan correct beheer van afvalolie wanneer je je afvalolie op de juiste manier stockeert en laat ophalen door een afvalolie-inzamelaar die erkend is door Valorlub.

Waarom zou je je afvalolie laten ophalen als bedrijf?

- Reden 1: het is verplicht.
- Reden 2: het is goed voor het milieu.
- Reden 3: je krijgt onder bepaalde voorwaarden een premie (meer hierover in deel 3.3).

Wil je afvalolie laten ophalen?

Neem contact op met een van de erkende afvalolie-inzamelaars. Zulke erkende afvalolie-inzamelaars voldoen aan de door Valorlub gestelde eisen en aan alle wettelijke verplichtingen. De lijst met alle erkende afvalolie-inzamelaars vind je terug op de [website van Valorlub](#).

Ieder bedrijf dat afvalolie produceert is verplicht om het te laten ophalen. En iedere producent of invoerder van olie is gebonden aan de **aanvaardingsplicht of terugnameplicht**. Dit betekent dat zij voor de inzameling en verwerking van afvalolie beroep doen op erkende inzamelaars en verwerkers via het collectieve systeem Valorlub.

We zullen het vergelijken met iets dat je beter kent: elektronica-producenten zijn bijvoorbeeld ook gebonden aan deze plicht. Ze zijn verplicht om jouw oude elektrische toestellen weer in te laten zamelen voor recyclage. Bedrijven kunnen voor hun oude toestellen beroep doen op 'Recupel pick-up' die de oude toestellen komt ophalen.

3.2 Wat doet Valorlub?

De beheersorganisatie Valorlub neemt de verplichtingen en administratie, die komen kijken bij de aanvaardingsplicht, over in naam van de aangesloten leden. Als je je als bedrijf aansluit bij het Valorlub-systeem kan je er op rekenen dat zowel de inzamelaar als jouw bedrijf voldoet aan alle wettelijke verplichtingen. Het is ook Valorlub die jou de premie zal uitbetalen. De premie helpt om de juiste inzameling van afgewerkte olie te garanderen en elke **verontreiniging van water, bodem en lucht te voorkomen**.

3.3 Hoe en wanneer krijg je een premie?

Hoeveel bedraagt de Valorlub-premie?

Dit forfaitaire bedrag kan verschillend zijn per jaar, omdat dit bedrag afhankelijk is van de hoeveelheden en soorten olie, de marktomstandigheden voor afgewerkte olie en de inzamelingsmethode.

Bijvoorbeeld: In 2024 bedraagt de forfaitaire vergoeding voor inzamelingen van 0 tot 1.000 liter 165 euro en van 1.001 tot 3.500 liter 180 euro.

Up-to-date bedragen kan je terugvinden op de website van [Valorlub](https://valorlub.be).

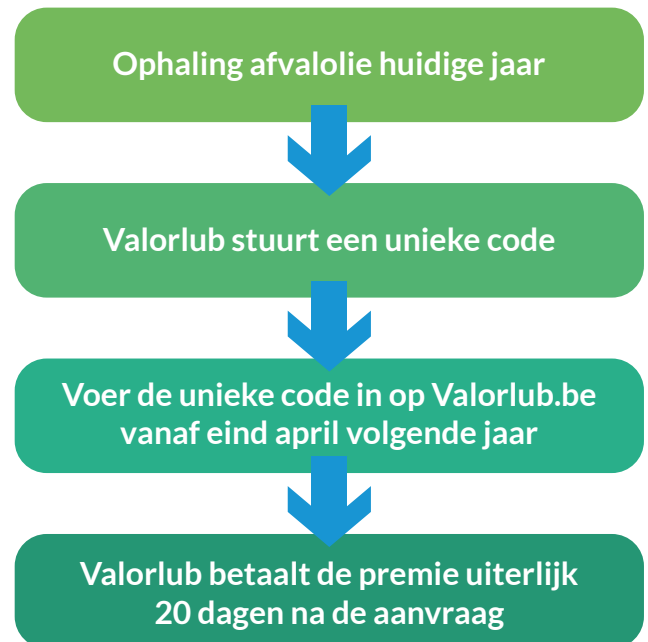
Wat moet je doen om de Valorlub-premie te krijgen?

Je hoeft zelf bijna niets te doen. Het is je inzamelaar die jaarlijks je gegevens aan Valorlub doorgeeft. Je krijgt van Valorlub een unieke code en een link om in te loggen op de website van Valorlub. Deze laatste zorgt voor de betaling van je premie. Premies voor ophalingen van afvalolie in het huidige jaar kan je aanvragen vanaf eind april het volgende jaar.

Bijvoorbeeld: De vergoedingen die betrekking hebben op ophalingen in 2024 betaalt Valorlub uit in 2025. De vergoedingen die betrekking hebben op ophalingen in 2025 betaalt Valorlub in 2026, enzovoort.

Wanneer heb je recht op een Valorlub-premie?

Iedere professionele gebruiker is wettelijk verplicht om afvalolie gescheiden van ander afval te bewaren en een erkende inzamelaar te contacteren voor verwijdering. Er zijn bepaalde voorwaarden waar je als professioneel gebruiker aan moet voldoen om een premie van Valorlub te kunnen ontvangen. Deze voorwaarden vind je terug in onderstaande checklist. Ook worden deze overzichtelijk opgelijst op de website van [Valorlub](https://valorlub.be)

Figuur 1: Schematische voorstelling hoe en wanneer de Valorlub-premie wordt toegewezen.

Checklist: wanneer heb je recht op een Valorlub-premie?

- ☐ Je bent een **professionele gebruiker** van olie (garagist, bedrijf, ...) en je laat je afvalolie inzamelen op Belgisch grondgebied.
- ☐ Je laat jaarlijks **maximaal 3.500 liter** (in 2024) afvalolie ophalen (via één of meerdere ophalingen).
- ☐ Je laat je afvalolie ophalen door een **erkende Valorlub inzamelaar**.
- ☐ Het **type afvalolie** valt onder het toepassingsgebied van de **Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)**.
- ☐ De afvalolie is van **goede kwaliteit** (< 10% water) en is **niet vermengd** met PCB's, water, solventen, reinigingsmiddelen, dierlijke of plantaardige oliën, detergenten, remvloeistoffen, brandstoffen en andere gevaarlijke afvalstoffen.
- ☐ Als professionele gebruiker zijn alle contractuele verplichtingen ten opzichte van de opdrachtgever vervuld.

Doe de test om te zien of je in aanmerking komt voor de Valorlub-premie.

Opgelet, je krijgt geen vergoeding van Valorlub voor de inzameling van transformatorolie. Dat is namelijk een hoogwaardige olie waarvoor inzamelaars de ontdoeners betalen voor de inzameling.

Waarom krijg je alleen een premie wanneer je 'kleine hoeveelheden' laat ophalen?

Het is gebleken dat het vaak de kleine gebruikers zijn die hun gebruikte oliën niet goed beheren.
Dat probeert Valorlub met deze premie te voorkomen.

Er is ook geen tussenkomst wanneer de gebruikte olie gratis is afgehaald of wanneer de ophaler een vergoeding toekent aan de professionele gebruiker.

3.4 Correct stockeren van afvalolie

Het correct bewaren van je afvalolie totdat de erkende inzamelaar het komt ophalen, is een voorwaarde om de premie te ontvangen. Maar wat houdt het correct stockeren van afvalolie juist in? In onderstaand overzicht vind je de *do's* en *don'ts* terug voor de stockage.

DO'S

Bewaar de afvalolie in een **opslagvat** dat voldoet aan alle wettelijke vereisten (= recipiënt).

Hou afvalolie steeds **gescheiden** van andere afvalstoffen.

Leg je verplichte **afvalstoffenregister** aan.

DON'TS

Lozen,
bijvoorbeeld rioleringen,
waterwegen of in de bodem.

Verbranden,
tenzij je over een vergunde installatie
beschikt.

Mengen,
bijvoorbeeld met pcb's, water,
oplosmiddelen, frituurolieën,
reinigingsmiddelen, dierlijke of
plantaardige olieën, detergents,
remvloeistoffen, brandstoffen en
andere afvalstoffen.

Figuur 2: Foto op de poster is een voorbeeld van slecht beheer en wat je niet mag doen met je afvalolie.

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

10

In dit deel focussen we op het correct beheer van afvalstoffen voor de mens, de maatschappij en de planeet. Eerst zoomen we in op de manier waarop we spullen gebruiken (lineaire versus circulaire economie), hoe dit onze ecologische voetafdruk beïnvloedt en wat de rol van recyclage hierin is. Daarna tonen we aan wat het probleem is wanneer afvalolie in het water terechtkomt door lozing of in de lucht door verbranding. Als laatste gaan we dieper in op het effect van fout/goed beheer op onze eigen gezondheid.

TIP: Bespreek met je leerlingen de term grondstof. Wat is een grondstof? Een grondstof is een natuurlijk materiaal (het ingrediënt) dat we uit de natuur halen om iets te maken. In onderstaande tabel vind je enkele voorbeelden van voorwerpen en hun grondstof.

VOORWERP	GRONDSTOF
Papier	Bomen/hout
Plastic fles	Aardolie
Katoenen T-shirt	Katoenplant
Wollen trui	Wol/pels van bijvoorbeeld schapen
Juwelen	Metalen zoals zilver en goud
Glas	Zand

4.1 Lineaire economie versus circulaire economie

Slecht beheer van afvalolie en lineaire economie

Slecht beheer van afvalolie kunnen we zien als een deel van een lineaire economie. Lineair betekent volgens een lijn. Een lijn heeft een begin en een einde. Hierbij wordt iets gemaakt van een grondstof uit de natuur, wij kopen het, gebruiken het en gooien het weg op dat het in het beste geval verbrand wordt (omdat we er niets meer mee kunnen doen, toch?). Zo zijn we tenminste van dat afval af...? Om een soortgelijk product opnieuw te maken, moeten we dus van vooraf aan opnieuw beginnen: nieuwe grondstoffen uit de natuur te halen en de hele lijn opnieuw doorlopen.

Figuur 3: De lineaire economie (Circular Company Makers, z.d.)

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

11

Het probleem met lineaire economie

1. Het zorgt voor meer afval
2. Meer verbranden of storten van afval geeft meer lucht- en bodemvervuiling
3. Verspilling van grondstoffen

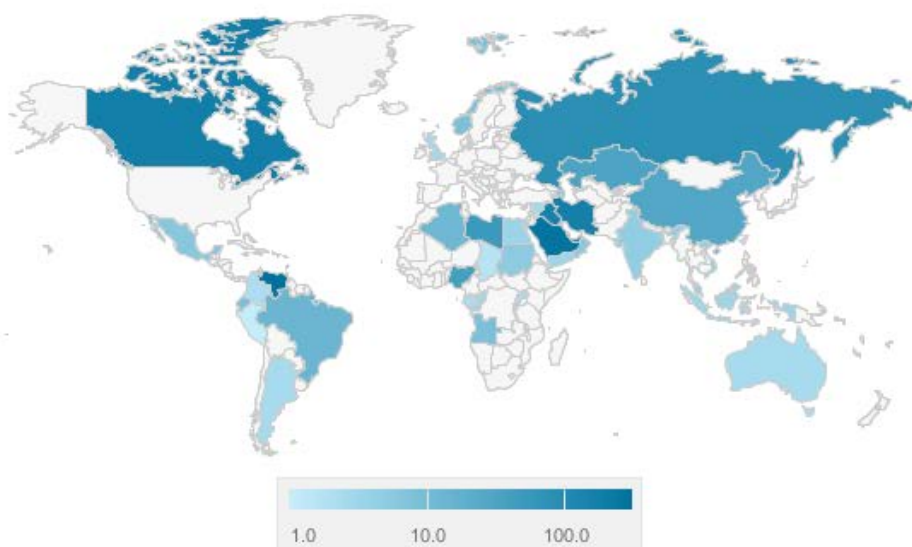
Wereldwijd staan we voor de uitdaging om de steeds groeiende vraag naar grondstoffen te kunnen volgen. **Grondstoffen zijn namelijk eindig en kunnen wel degelijk opraken.** In het geval van afvalolie is de grondstof aardolie. Denk eraan dat aardolie ook gebruikt wordt als brandstof voor auto's, voor de productie van plastic... Aardolie is miljoenen jaren geleden in de aarde ontstaan. Het duurt dus ook miljoenen jaren om nieuwe te maken. Op is dus op... Slim en zuinig omgaan met onze grondstoffen moet dus het nieuwe normaal worden.

4. De nood aan meer ontginning zorgt voor hogere CO₂-uitstoot

Het tijdperk van de goedkope en makkelijk te ontginnen grondstoffen loopt op z'n eind. Wat ons nog rest aan grondstoffenreserves, wordt met andere woorden ook altijd lastiger om te ontginnen (lees: vraagt meer energie, wordt duurder en gevaarlijker). Grondstoffen ontginnen en er producten van maken, vraagt veel energie en is dus verantwoordelijk voor heel wat CO₂-uitstoot. Europa is ook niet het werelddeel met het hoogst aantal grondstoffen in de bodem. We zijn voor onze grondstoffen afhankelijk van andere landen. Grondstoffen kunnen we niet eeuwig uit mijnen van verre continenten halen. Die mijnbouw is trouwens bijzonder vervuilend voor de lokale omgeving. Ook het transport van deze grondstoffen naar hier zorgt voor extra CO₂-uitstoot.

Daarnaast ontstaat er door de stijgende vraag aan extra grondstoffen nood aan nieuwe ontginningsgebieden. Dit zorgt ervoor dat ontbossing en verlies van het leefgebied van reeds bedreigde diersoorten, blijft toenemen.

In onderstaande figuur (figuur 4) kan je zien hoeveel aardolie er per continent nog over is.

Figuur 4: Hoeveelheid beschikbare aardolie op aarde en de verdeling ervan. Eenheid = miljard vaten.

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

12

Wat dan in de plaats van lineaire economie?

Het lineaire denken van produceren en consumeren zorgt duidelijk voor problemen: voor mens, maatschappij en planeet. Daarom moeten we **grondstoffen maximaal gaan benutten**. Hiervoor keren we terug naar onze denkbeeldige lijn die een lineaire economie voorstelt...

We gaan nu uit van een andere stelling: afval bestaat niet. 'Afval is grondstof' hoor je steeds vaker. Het einde van de lijn blijkt dan ook niet het einde, maar een nieuw begin. Verbind immers het einde van de lijn opnieuw met het begin en je krijgt... een cirkel!

**AFVAL
BESTAAT
NIET**

... Circulair... of 'closing the loop'

Circulaire economie en recyclage van grondstoffen

In het circulaire systeem is afval dus niet langer afval: afval wordt gezien als nieuwe grondstof. We zamelen het in, halen het uit elkaar en recyclen de verschillende onderdelen apart. Maar circulaire economie gaat verder dan enkel recyclen, door bijvoorbeeld te hergebruiken en te voorkomen dat het eerst afval wordt. Dit wordt gevisualiseerd in figuur 5. Hierop zie je dat recyclage slechts een onderdeel is van de circulaire economie, maar in het geval van grondstoffenrecuperatie wel erg belangrijk.

Circulair denken begint al in de ontwerpfase van producten met de vraag: hoe maak ik iets dat langer mee gaat? Circulaire economie wordt ook wel kringloopeconomie genoemd.

Figuur 5: Visualisatie circulaire economie (bron: Europees Parlement)

KERNBOODSCHAP:

Lineaire economie zet ons op lange termijn schaakmat en heeft zijn tijd gehad. We moeten vooruitdenken en slim omgaan met de grondstoffen, producten en materialen die we hebben. Om op lange termijn verder te kunnen moeten we overschakelen naar een circulaire economie en onze materialen maximaal benutten door ze zo veel mogelijk een 2e (of 3e of 4e) leven te geven.

Circulaire economie biedt een antwoord op de volgende uitdagingen:

- de klimaatopwarming door de stijgende CO₂-uitstoot bij productie en transport
- de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen
- de groeiende afvalproblematiek
- het verlies aan biodiversiteit door ontbossing in de zoektocht naar nieuwe ontginningsgebieden
- de toenemende prijs van nieuwe grondstoffen omdat ze schaarser worden en het ontginnen gevaarlijker wordt

Afvalolie in de circulaire economie

Terug naar het thema van dit educatieve pakket, afvalolie. In dit geval is de grondstof aardolie. Deze grondstof is eindig en kan op een gegeven moment opraken.

Hierdoor is het van belang dat we zo weinig mogelijk grondstoffen verloren laten gaan door zo veel mogelijk afvalolie te recyclen. Dit betekent dat we bruikbare stoffen in de afvalolie gaan scheiden van de onbruikbare, waarna de bruikbare stoffen gebruikt worden in nieuwe producten.

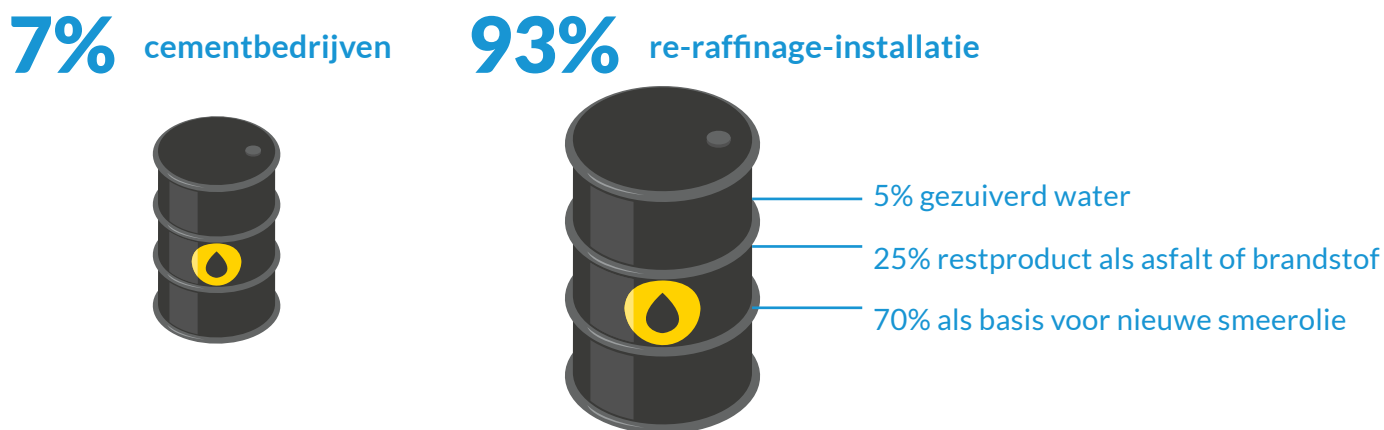
Zoals eerder vermeld is het doel van het Valorlub-systeem om zo veel mogelijk bedrijven aan te zetten tot het laten ophalen van hun afvalolie door een erkende afvalolie-ophaler. Maar waarom eigenlijk? Op deze manier streeft Valorlub naar het ideaal om alle afvalolie te recyclen. De Valorlub-inzamelaars transporteren de afvalolie naar de verwerkingsinstallaties, die deze afvalolie recyclen tot basisolie. Deze basisolie wordt gebruikt om onder meer nieuwe smeerolie te produceren. Zo sparen we grondstoffen uit.

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

14

Het tweede leven van afvalolie

Nadat de afvalolie bij het bedrijf werd opgehaald kan deze op twee plaatsen terechtkomen. Een overzicht hiervan vind je in figuur 6.

Figuur 6: Het tweede leven van afvalolie. Percentage van ingezamelde afvalolie dat gerecycleerd wordt.

1. 93% wordt verwerkt in een re-raffinage-installatie

Een re-raffinage-installatie is de installatie waarin door een reeks bewerkingen en behandelingen een product kan worden verwerkt, zodat er een nieuw verkoopbaar product van kan worden gemaakt.

Van deze 93% van de totale hoeveelheid opgehaalde afvalolie zal:

- 70% gerecycleerd worden tot basisolie die kan gebruikt worden voor nieuwe smeerolie.
- 25% gebruikt worden in de bitumenindustrie (nafta / asfalt) of als brandstoffen (gasolie, zware brandstoffen).
- de overige 5% is water en wordt gezuiverd in een waterzuiveringsinstallatie.

2. 7% wordt afgevoerd naar cementbedrijven

Dit percentage van de opgehaalde olie wordt verbrand in de cementovens bij zeer hoge temperaturen. Het is minder interessant dan de olie te recyclen tot een nieuw product, maar hierdoor ontstaat er geen restafval en heeft de afvalolie toch een 2e functie.

4.2 Watervervuiling

Eén liter olie vervuilt 1000 m² water.

Afgewerkte olie mag niet in de natuur worden weggegooid, net zoals dat voor al het afval geldt: **Eén liter olie kan 1000 m² water bedekken.** Doordat er een dunne laag komt te liggen op het water wordt de zuurstofuitwisseling tussen de lucht en het water verhinderd. Alle dieren en planten die in dit water leven zijn afhankelijk van deze zuurstof en zullen hierdoor in aantallen sterk afnemen.

AANDESLAG! In het aparte document 'Aan de Slag! activiteiten in de klas en stage' vind je twee experimenten die aantonen dat de zuurstofuitwisseling tussen het water wordt verhinderd. Deze experimenten zijn eenvoudig en je hebt er weinig materiaal voor nodig.

Wanneer afvalolie in het afvalwater terecht komt, bijvoorbeeld via de gootsteen of riolering, dan komt het terecht in de waterzuiveringsstations. Afvalolie is giftig voor de bacteriën, die gebruikt worden om het afvalwater te zuiveren in de installaties, en verstoort dus het biologische zuiveringsproces. Indien afvalolie in de rivieren terecht komt, schaadt het de fauna en flora.

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

15

Bovendien bevat afvalolie veel elementen die giftig zijn voor het milieu en slecht zijn voor je eigen gezondheid (zie deel 4.4). Deze afgewerkte oliën zijn niet biologisch afbreekbaar en zullen na vele jaren nog steeds aanwezig zijn in het water en de bodem.

Achtergrondinformatie bij het debat over de weg van afvalwater

De weg die afvalwater van bad, douche of toilet aflegt

Meer info vind je [hier](#).

STAP 1: lozen op riool of zelf zuiveren.

Als je de afwas doet of je neemt een douche, verlaat dit afvalwater het gebouw langs je privéwaterafvoer.

STAP 2: inzameling en transport afvalwater

De gemeente heeft de taak om het afvalwater in te zamelen en tot een bepaald punt te transporteren. Eens een bepaalde hoeveelheid afvalwater verzameld is, neemt het gewest de taak over. De gewestelijke collectoren voeren grote hoeveelheden afvalwater af naar een rioolwaterzuiveringsstation.

STAP 3: zuivering

Het afvalwater, al dan niet gemengd met regenwater, dat in een zuiveringsstation toekomt, wordt in verschillende stappen biologisch gezuiverd totdat de kwaliteit voldoende is om het te lozen in een waterloop.

Waarom vormt afvalolie in afvalwater een probleem?

Stel dat een garagist zijn afvalolie door het toilet giet, dan wordt het getransporteerd en behandeld in een zuiveringsinstallatie. Afvalolie is giftig voor de bacteriën, die gebruikt worden om het afvalwater te zuiveren in de installaties, en verstoort dus het biologische zuiveringsproces.

KERNBOODSCHAP:

Het zuiveren van het water is complex en bij vervuiling door afvalolie is de schade aanzienlijk. Terwijl het zo makkelijk is om je olie naar een inzamelpunt te brengen of om beroep te doen op een erkende inzamelaar!

4.3 Luchtvervuiling

Het is ook **verboden om afgewerkte olie te verbranden** zonder voorbehandeling. Bij het verbranden komen er namelijk dioxines, fijnstof en broeikasgassen vrij waaronder CO₂. Afvalolie zelf verbranden draagt dus bij aan de opwarming van de aarde. En de gassen van afvalolie inademen, doe je beter niet ...

CO₂ als broeikasgas

CO₂ is een natuurlijk voorkomend gas. Wij ademen dit uit en het is dus niet giftig voor ons. Maar wanneer er teveel CO₂ in de atmosfeer terechtkomt door onder andere de verbranding van fossiele grondstoffen zoals aardolie (of een afgeleide hiervan), wordt de concentratie van CO₂ steeds hoger. Samen met andere broeikasgassen vormt CO₂ een 'schil' rondom de aarde die ervoor zorgt dat de warmte van de zon de aarde wel kan bereiken maar onze dampkring moeilijker kan verlaten. Hierdoor zal het klimaat over de aarde heen gemiddeld opwarmen met gevolgen voor het weersysteem. Er wordt voorspeld dat het weer hierdoor extremer zal worden: extremere droogtes en periodes van hitted, meer en grotere overstromingen, sterkere stormen ...

4. BELANG VAN CORRECT BEHEER VAN AFVALOLIE

16

4.4 Gezondheid

Naast het belang voor het milieu is het ook belangrijk voor de eigen gezondheid en die van anderen dat er op een correcte manier met afvalolie wordt omgegaan.

Gebruikte oliën bevatten namelijk veel vervuilende residuen (zware metalen, organische zuren, fenolen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), ftalaten) die bij regelmatig contact met de huid diverse aandoeningen kunnen veroorzaken. Bij veelvuldig en langdurig contact met de huid kan afvalolie huidontstekingen of zelfs in bepaalde (zeldzame) gevallen huidkanker veroorzaken.

Daarom zijn goede gewoontes belangrijk voor ieders gezondheid. Overloop daarom met je leerlingen onderstaande voorzorgsmaatregelen. Vink met je leerlingen af welke goede gewoontes op school al vanzelfsprekend zijn en neem je samen voor om aan de andere te werken.

Figuur 7: overzicht van te nemen maatregelen voor de gezondheid wanneer je werkt met afvalolie.

KERNBOODSCHAP:

Vermijd tijdens het werken dat er olie op je huid of kleding komt zodat het niet in je poriën komt. Neem daarvoor bovenstaande maatregelen.